

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Radka Tkáčová

Učíme sa poskytovať prvú pomoc II.

**Praktiká z biológie II., 7.ročník
(pracovné listy)**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Radka Tkáčová

Kontakt na autora UZ: radkatakac82@gmail.com

Názov: Praktiká z biológie II., 7.ročník

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Peter Kimák-Fejko

ISBN 978-80-565-0432-1

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovný list č.1: Návčik prvej pomoci pri poraneniach kože	3
Pracovný list č.2: Prvá pomoc pri ohrození životných funkcií.....	7
Pracovný list č.3: Zdravý životný štýl.....	10
Zoznam bibliografických odkazov	15

Pracovný list č.1: Návčik prvej pomoci pri poraneniach kože

- 1. V nasledujúcom texte nájdí 5 chýb. Nájdí ich, prečiarkni a do riadkov nad textom napíš správne.**

Pokožka je vnútorná vrstva kože, ktorá chráni telo pred poškodením.

Vlasy, chlpy a nechty sú kožné útvary, ktoré vyrastajú z pokožky.

Podkožné väzivo obsahuje svalové bunky aj hmatové telieska citlivé na tlak.

Potná žľaza vylučuje tuk.

Veda, ktorá sa zaoberá odtlačkami prstov a ich ryhovaním sa nazýva pigmentácia.

2. Vyrieš prešmyčky.

TY – LOS – DAK – PIA – KO

KOŽ – KA – PO

MENT – PIG

NÉ – KOŽ TVA – Ú – RY

ZI – VÄ – VO

TY – NECH

TO – HMA – VÉ LIES – TE –KA

NÉ – KRV VY – CIE

3. Dopln k jednotlivým obrázkom popálenín kože, stupeň ich popálenia.

..... . stupeň

..... . stupeň

..... . stupeň

4. Opíš, akým spôsobom sa prejavujú jednotlivé poranenie kože:

a) ľahšie popáleniny

.....

b) ťažšie popáleniny

.....

c) obareniny

.....

d) ľahšie omrzliny

.....

e) ťažšie omrzliny

.....

5. Popletené písmenká. Zisti, aké slovo sa schováva v zátvorke a doplň vety.

Mechanické poranenia kože môžu byť povrchové (**n n o r d e i y**)

a (**b š k a a e c r n**) alebo hlboké. Tieto sa prejavujú krvácaním

z (**n y p t e**) alebo (**i l ž y**).

Chemické poškodenie môžu spôsobiť rôzne chemické (**t y l á k**).

6. Opíš, ako by si postupoval pri chemickom poškodení kože.

a) pri poleptaní kože kyselinou

.....

.....

b) pri poleptaní kože zásadou

.....

.....

7. Napíš správne postup prvej pomoci pri ošetrovaní povrchovej odreniny kolena.

Pomôžu ti tieto slovné spojenia: *dezinfekčný prostriedok, sterilný štvorec gázy, vyčistiť ranu, dezinfikovať okolie rany, obviazať obvázom, vymyť vlažnou vodou, odstrániť cudzie telesá z rany.*

.....

.....

.....

.....

.....

8. K obrázkom napíš správny postup prvej pomoci pri popálenine ruky s 1.stupňom popálenia.

a)

b)

c)

Pracovní list č.2: Prvá pomoc pri ohrození životných funkcií

Zastavenie dychu môže nastať pri úraze, topení, dusení, zasiahnutí elektrickým prúdom a podobne. Prerušené dýchanie je potrebné rýchlo obnoviť, pretože môže dôjsť k trvalému poškodeniu mozgových buniek a následne k smrti.

Doplň správne odpovede na nasledujúce otázky. Pomôžu ti pritom obrázky.

- a) Kedy zahájime resuscitáciu?

.....

- b) Zisťovanie vedomia. Ako sa presvedčíme, že postihnutá osoba je v bezvedomí?

.....

.....

- c) Ak napriek tomu postihnutá osoba nereaguje, čo urobíme ďalej?

.....

.....

- d) Ako uvoľníme dýchacie cesty?

.....

.....

.....

e) Ako zistíme, či postihnutý dýcha?

.....

.....

.....

f) Ak postihnutá osoba nedýcha, čo urobíme?

.....

.....

g) Masáži srdca. Ako postupujeme?

.....

.....

.....

h) Umelé dýchanie. Ako postupujeme pri dýchaní z úst do úst?

.....

.....

.....

i) Ako opakujeme celý cyklus resuscitácie? V akom pomere a s akou frekvenciou?

.....

.....

.....

j) V resuscitácii pokračujeme, až kým:

.....

.....

.....

Poskytnutie základnej prvej pomoci je občianskou a morálnou povinnosťou každého občana.

Pracovný list č.3: Zdravý životný štýl

1. Vysvetli, čo znamenajú nasledujúce pojmy.

imunita -
karanténa -
bacilonosič -
izolácia -
dezinfekcia -
dezinsekcia -
deratizácia -

2. Rozhodni o pravdivosti nasledujúcich tvrdení.

- a) K najčastejším infekčným ochoreniam patrí chrípka, angína, žltáčka. A N
b) Medzi vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie patria drogy. A N
c) Ak sa do tela dostávajú už hotové protilátky hovoríme o aktívnej imunizácii. A N
d) Salmonelóza je črevné infekčné ochorenie, ktoré spôsobujú baktérie. A N
e) Zdrojom nákazy infekčných chorôb nemôže byť voda. A N

3. Skús doplniť k jednotlivým číslam, od akých vonkajších faktorov závisí zdravie človeka. Doplň aj ich percentuálny podiel

1.....
2.....
3.....

4. Podľa obrázka skús doplniť, ktoré faktory ovplyvňujúce zdravie sú najčastejšími príčinami civilizačných chorôb.

a).....

b).....

c).....

d).....

e).....

f).....

5. Vyrieš prešmyčky.

- VEN – PRE – CIA
- NIE – OČ – VA – KO
- KU – IN – NÁ – BAČ BA – DO
- NIE – NE – RA – PO

6. Osemsmerovka.

Nájdí v nej názvy týchto návykových látok: *heroín, kokain, hašiš, LSD, lieky, acetón, toluén, alkohol, nikotín, pervitín, extáza, marihuana.*

W Ě Q
 K H T Ň Ý Y O U Ě
 Ô Ě P C U S X Y H X L B T
 F X N Ě Í U N D T F K Ā Ā R Y Q L
 F Ň Í Z T M J Č Y S A A O Í D K T H Č
 Ě J O F G Ā Ô A S Z I Ý X A K Ň K E Š Ě Y
 Ú Ô R N Í N I K O T Í N F Ý N A M D I Ý É
 I Ě E Ó Ž K Ň Á Í Ě P I B V Ó Ž A Í E Í X É É
 R T T J A L L Ě M Ú Z Ě Á U X Ó Ú U N T T O R
 P Ā E J U D Y K Ý Ó Q Q T P Ě H W T O H Ú S I Ô W
 B C J Q M Ý Ý X Z J Ě U X Ó A Q P É F C I J G F B
 A R Ú Z S S H Š W G Y L Ý Š I E N L É Ň O R Š Č Ó
 J D Q K L Ô I Ě C W Q K Ô I M R U Ě Ň Ě A Ě J A E É Ě
 O Ú R Ň J Ô B A Í O Ā E Š Č V Ú U T C R L Ý Ú Ó M T Z
 Ě Q K V F H Á F Ó Č Í I A I Ž A Í O F Ý K É T X O Č L
 E L Ž E C Ř D Ý Q U L T Č Í Š I L Ě O O Ó Y B Á M
 Ě P A Ř A R Z Ř F U Í Á Ú Ú P Q U Ā L H A Ý E Í Ě
 W F P J É Ž S P Č N O D Ý F F G É Ā V O Ž S V V P
 Č Ě Š D P N G Í Q P S Y F Ý J N U Í L X Č Ú W
 Ř A Z Č O A O K Ň I L U Č Z P Ě Ó Ě L Q Y I Ô
 Í F R Z R Ā É Y Ô Ā S Z Í N B X Z P M Č A
 Š J Š E Ó Ě C P N Ě J W O Ň Ý M Z A B Ú F
 L H C A Z Á T X E Y M Ě L S Ó L Ž N Ý
 O Ě Ě D F G Ā V J Z M W K Ý V A Ě
 Ú V P L Ň Č Ú J L J D R Ú
 S I M V U Ě W V É
 Ô Y S

7. Napiš zásady prevencie ako sa chrániť pred drogami:

.....

.....

.....

.....

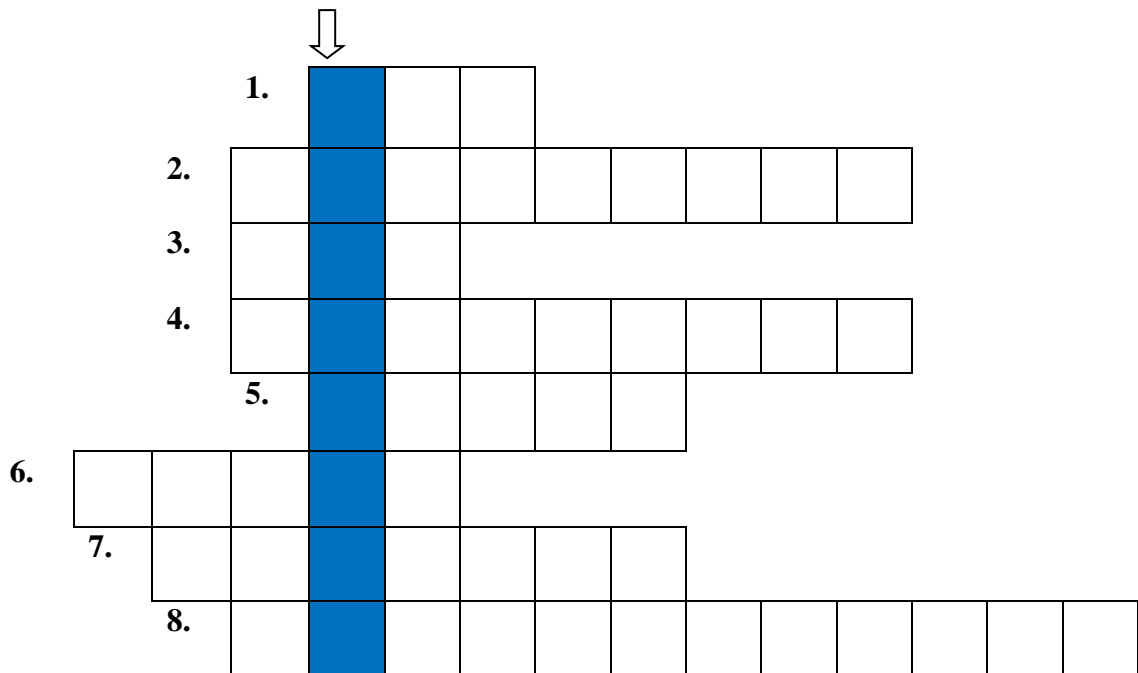
8. Vysvetli pojmy:

Toxikománia -

Tabakizmus -

Droga -

9. Vyrieš tajničku. Nájdeš v nej názov vedného odboru, ktorý sa zaoberá dedičnosťou.

Riešenie: _____

1. Základná jednotka genetickej informácie.
2. Prenos genetických informácií z rodičov na potomkov
3. Nukleová kyselina.
4. Nedostatočná zrážanlivosť krvi.
5. Legálna droga.
6. Droga spôsobujúca chvíľkové príjemné pocity, veselosť, halucinácie.
7. Obsahuje tabak.
8. Porucha farebného videnia.

10. Rozhodni o pravdivosti nasledujúcich tvrdení.

a) Sebadôvera je dôvera vo vlastné sily a schopnosti.	A N
b) Zdravý životný štýl sa prejavuje aj v osobnej hygiene a primeranej duševnej činnosti.	A N
c) Pravidelná návšteva solária prispieva k zdravému životnému štýlu.	A N
d) Zdravý životný štýl zahŕňa aj fajčenie a stres.	A N
e) Vylúčenie škodlivých návykov zlepšuje zdravie.	A N
f) Primeraná duševná činnosť podporuje pohodu človeka.	A N

11. Pospájaj správne.

Schopnosti človeka na určité činnosti, napr. umelecké, športové, technické, organizačné.

TEMPERAMENT

Vysoko vyvinuté schopnosti, ktoré umožňujú dosahovať vynikajúce výkony.

ZÁUJMY

Spôsob správania človeka, reagovanie na podnety, ktoré sa prejavujú jeho konaním.

NADANIE

Prejavuje vzťahom k ľuďom, k práci k povinnostiam, predmetom a veciam okolo seba.

TALENT

Činnosti, ktorým človek predovšetkým venuje pozornosť, čo ho zaujíma.

CHARAKTER

Zoznam bibliografických odkazov

1. HANTABÁLOVÁ, I. (2007) *Prírodopis pre 7.ročník základných škôl*. Tretie vydanie, 2007, ISBN: 978-80-8091-062-4
2. HANTABÁLOVÁ, I. (2010) *Pracovný zošit z biológie pre 7. ročník základných škôl*. Prvé vydanie, 2010. ISBN 978-80-8067-230-0
3. UHEREKOVÁ, M A KOL. (2011) *Biológia pre 7.ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom*, Prvé vydanie, 2011, ISBN: 978-80-8091-221-5

Internetové zdroje a zdroje obrázkov:

<http://najmama.aktuality.sk/clanok/224867/prva-pomoc-popaleniny/>

<http://www.mladyzachranar.sk/Default.aspx?catID=253>

<http://www.lilian.sk/ako-nakopnut-metabolizmus/>

<http://pospolitost.wordpress.com/2013/04/17/alkohol-nepriatel-spravneho-nacionalistu/>

<http://www.sportujeme.sk/fitness/skutočne-za-to-može-vas-metabolizmus>

<http://www.babyweb.sk/obezita-v-detskom-veku-alarmujuci-problem>

<http://www.sha2.wbl.sk/zaujímavosti.html>